

er Vejen til at bringe Lykke og Velsignelse. Han anskede over, at de rige og de velstillede nu havde Frihed til at kunne skabe en Undervisning efter deres Forogodtbefindende, hvorimod den fattige Befolkning led under, at den ikke havde Frihed; jeg tror imidlertid ikke, at fordi den fattige Befolkning ikke har den samme Frihed, skulde man gaa til at trykke andre ned i den samme Ufrihed. Jeg tror tværtimod, at den Frihed, som er op ad, den skulde vi lige saa fuldt unde ned ad. Jeg tror, at hvis vi fik det, ville vi komme til at se paa hinanden med større Velvilje og mindre Misundelse, end Tilfældet nu er. — Jeg kunde gerne indstrænge mig til, hvad jeg her har udtalt, idet der i Gaar er falden Udtalelser fra flere Medlemmer her, som gaa i den Retning, som jeg kan give mit Bifald. Der er falden Udtalelser fra det ærede Medlem for Ringtøbing Amts 1ste Valgkreds (S. C. Christensen) om forfælselige Punkter i Lovforslaget, saaledes med Hensyn til Skolekommissionens Sammensætning. Jeg er ligesom han af den Tro, at hvis Befolkningen fik mere Indflydelse paa Sammensætningen af Skolekommissionen eller Tilsyn med Skolen, saa vilde det bidrage mægtig til, at Skolen i Befolkningens Øjne blev betragtet med Velvilje, og at den fik Interesse for den. Som jeg har udtalt, saa er dette den første Betingelse for, at et godt Samarbejde kan komme i Stand. Jeg er ligesom han af den Mening, at den kaldsberettigede ikke bør have Ret til at udstyde $\frac{1}{3}$, jeg tror, at det ikke vil blive modtaget med nogen særlig Velvilje ude i Befolkningen, at $\frac{1}{3}$ af dem, som søge et Lærerebæde, blive studte til Side, og at man ikke faar Lov til at gøre Valg imellem dem. Med Hensyn til Jordlodden, da tror jeg ikke, det, der her er foreslaaet, vil være til nogen særlig Fordel for Skolelærerne. Jeg tror tværtimod, at hvis man rigtig kunde gøre dette Regnestykke op, hvilken Indtægt de have ud af en Jordlod, saa vilde de se, at den Erstatning, som de nu forlange derfor, vilde ikke saa nær svare til den Indtægt, de i Virkeligheden have. Jeg tror ikke, at en Lærer, der nu sidder med en 3 à 400 Kroners Indtægt foruden Skolelodden, som vi anslaa til et Par Hundrede Kroner, vilde kunne leve, som han nu kan, hvis han var af med Skolelodden, og kun fik et Par Hundrede Kroner i Erstatning for den. Derfor er jeg ogsaa glad ved, at der i Lovforslaget findes Bestemmelser om, at den dog kan bibeholdes, jeg tror slet ikke, at det i Virkeligheden vilde være heldigt, om vi kom bort deraf. Det er jo nu imidlertid et Skrab hos Lærerne at komme af

med Jordlodden, og det vil efter Forslaget jo rimeligvis ske i ikke saa faa Embeder, men det er dog ikke umuligt, at den Tid nok kunde komme igen, da Lærerne ønskede at faa Jordlodden tilbage, og det er da ikke saa let for Kommunerne at skaffe Jordlodden paa ny, naar de først ere af med den, de have. Jeg vil altsaa nok tro, at de fleste dog en Tid ville betænke sig noget paa at skille sig af med Jordlodden. Jeg vil ligesom det ærede Medlem gerne have en Del af Lønnen flydende, saaledes at de private Skoler eller Friskolerne eller de Forældre, der benyttede saadanne Skoler, kunne faa et Bidrag til at hjælpe paa Lønningen til disse Lærere. Naar disse Skoler endnu ikke have faaet en større Virksomhed og vundet en større Anerkendelse blandt Befolkningen, hidrører det vel nok for største Deelen deraf, at de medføre en forøget Udgift, da der jo alligevel skal betales til det offentlige Skolevæsen. Kunde der herigennem skabes en Udvej, hvorved man blev sat i Stand til at give de vedkommende et lille Bidrag til at holde de private Skoler i Gang, tror jeg, at det vilde blive modtaget med Taknemmelighed ude i Befolkningen. — Jeg skal i øvrigt ikke komme dybere ind paa Lovforslaget, da jeg i Hovedtrækkene er enig i, hvad der er udtalt af det ærede Medlem for Ringtøbing Amts 1ste Valgkreds (S. C. Christensen), ligesom der ogsaa fra det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds (H. Holm) faldt Udtalelser, som jeg kunde være tilfreds med.

Frier: Efter at saa mange Medlemmer have udtalt sig fra de forskellige Sider her i Salen, og efter at disse gennem deres Ordforere have haft Lejlighed til at fremsætte de forskellige Opfattelser af den offentlige Skole, lige fra det ærede Afd. Kjøbenhavnske Medlems (Scharlings) Kostskole til den Fremtidsskole, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (Klausen) skildrede under Navn af den fælles Folkeskole, forekommer det mig at ligge nærmest gennem Arbejdet i et Udvalg at behandle Forslagets Enkeltheder og saaledes forberede Sagens 2den Behandling. Jeg skal derfor paa dette Tidspunkt frasaalde Ordet.

M. Nielsen: I og for sig kunde jeg have ønsket at bruge den samme Fremgangsmaade som det ærede Medlem, der nu satte sig, men jeg kan det desværre ikke, fordi jeg paa visse Punkter har en noget afvigende Anskuelse fra dem, der ere udtalte i Gaar og i Dag, og jeg maa derfor tillade mig at udtale mig lidt om det foreliggende Lovfor-